

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Mons Thabor Sive Solitudo Exercitiorum Spiritualium

Bisling, Anselm

[Einsiedeln], 1682

Die Nona, De multiplici sacrificio Laudis Dei.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60545](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-60545)

Die Nona.

*De multiplici Sacrificio Lan-
dis Dei.*

MEDITATIO XXV.

*De præstantia, utilitate, &
necessitate Orationis Men-
talis, & Vocalis.*

*Text. Re-
gul. c. 20.*

*Omino Deo univ[er]sum
omni humilitate, & p[er]se-
tis devotione supplicando
est: & non in multiloquio
sed in puritate cordis, &
compunctio[n]e lacrymarum nos exaudie-
mus.*

*Luc. 10.
89.*

*Prælud. Imaginare tibi Mariam
Magdalenam sedentem secus pedes Do-
mini, & audientem verbum illius, ac
mirâ suavitatem mentis meditanti-
ra Christi, Martham verò externo mi-
nisterio Christo inservientem.*

*Punct. I. Consid. Orationem
fiat per modum soliloquij, discurrens
de vitâ & passione Christi, atque
seu de quatuor novissimis; sive*

modum colloquij animæ quasi in intimum divinæ majestatis conclave admiffæ, tantæ esse præstantiæ, ut 1. animam sic Deum alloquentem, vel cum ipso colloquentem, reddat ei familiarissimam, contubernalem, amicam & sponsam, 2. Iplis Seraphinis & Beatis Deum incessanter benedicientibus in cælo sociâ, ac similem. 3. Contra omnes demonis tentationes fortem, potentem, ac formidabilem, ut ad illam precibus militiam non audeat propius accedere, metuens robur, quod illi oratio subministrat. 4. Imò, quod stupendæ excellentiæ & virtutis est, per orationis potentiam vinci invincibilem, & ligari omnipotentem: ut patet per exempla Abrahami, Jacob, Moysis, Iosue, Eliæ &c. in sacra Scripturâ, dum Deus, & omnia creata obdixerunt voci hominis orantis; dicente S. Chrysologo per hanc Moyses fit Deus, & ad suos triumphos militares mandat omnia elementa. O animæ dignitas! & gaudium, & voluptas! admitti in illud aureum sanctissimæ Trinitatis triclinium, ad sermocinandum in secreto Deitatis conclave ceu creaturam cum suo Conditorre, subditam cum Rege, famulâ cum Domino, reâ cum suo Iudice, & grotam cum cû Medico, filiam cû amantiſſimo Patre,

Orationis præstantia & vis.

Chrysol. l. 2. de orat. Deum.

Ligat Deum.

S. Pet. Chrysol.

o L
XXV
itate,
Men
ver
te, & p
supplic
multiloq
e corda
exaud
ibi
as p
tanem
extero
em.
onem,
discurre
atque
; live
modu

Genf. 1. 3.
6. 1.

sponsamque cum dilectissimo suo spou-
lo. *Beata anima, quæ sic loquentem Deum
in se audit, & de ore ejus consolans
verbum accipit. Beatæ aures, quæ vociferan-
tis sonantem, sed intus auscultant verbum
docentem.*

Ejus utili-
tates &
symbola.

*Punct. II. Confid. Innumerabiles uti-
lis orationis utilitates. Nam 1. Ora-
tio est veluti fons siccam cordis, ani-
mæ, operumque aream irrigans & fecun-
dans. 2. Est quasi nervus, & vigor
membris ad currendam viam
mandatorum Dei. 3. Est aditus ani-
mæ, corpus omnium actionum spiri-
tualium vivificans & vegetans. 4. Est
tanquam sol, cœlestes influentias com-
municans, intellectum illuminans ad
SS. Fidei mysteria, resque supernatu-
rales & cœlestes cognoscendas & de-
cogitanda omnia acta vitæ præparans,
ut nihil lateat incorrectum, vel corruptum
ne indigens. 5. Est instar ignis re-
verentiam ad pios affectus inflammans de-
vans, perficiens, sanctificans, confortans
& Deificans.*

*Exsurge anima mea, exsurge, & in-
sape Deo tuo psallendo & orando
mas, sicut pullus hirundinis, etiam de
lecto tuo frequenter meditare, in
lumba, gemendo, suspirandoque
amore, desiderando ardentem, am-
santem*

gando suaviter, fruendo incessanter.

Punct. III. *Consid.* Æqualem esse quotidianæ orationis respectu animæ, ac cibi respectu corporis necessitatem.

1. Namque sine cibo corpus quotidie deficit, pallefcit, & languet; sic in anima sine oratione mentali omnium virtutum vigor tepescit. 2. Sine pane, vel esca corpus sensim laborare, & operari non valet, deficientibus viribus; sic honorum operum fervor, gratia, & merita diminuuntur in anima sine oratione. 3. Tandem corpus fame perire debet, & mortuum vermibus, ac fœtore consumitur; sic tepescente orationis spiritu, & subrepentibus otio, ac negligentijs, anima disponitur ad mortalem lapsum, ad vermes, ad fœtorem carnalium, & mundanorum desideriorum.

(Examen institue super hac veritate.

Experior omnino, pijsime Domine, hanc ipsissimam esse veritatem, nisi enim semper lex tua meditatio mea est, intellectus meus meris vanitatibus distrahitur, affectus voluntatis languent, gustus spiritualium rerum desipit, hora nimis longa videtur, tardè accedo, interrumpo, indormio, vel omitto, & sensim in cordis insensibilitatem delabor.

Ejus summa necessitas, cum sit cibus animæ.

Vc-

Verumtamen conabor delectari,
tari, exercitari, & scopare spiritum
um, Deoque universorum Domino cum
omni humilitate, & devotione impli-
care, non in multiloquio tantum
cali, sed internâ puritate cordis, le-
vore devotionis, & lacrymâ compen-
tionis, ut exaudiri merear in simplici-
tate animæ meæ, Te Domino meo les
Christo præstante per gratiam tuam ex-
citantem, moventem, pigritiam meam
existimulantem, omnésque susce-
rationis actus comitantem & petentem.

DIGRESSIO XVII.

*De sancta Orationis; et Angelica
Psalmodia eminentissima
præstantia.*

THEOPHOBVS.

(I.)

UT inter has duas divini sacri-
Laudis species ab oratione exor-
mur, quatenus mentalem completam
& vocalem, divinè sensit de ea ille
fricanus Præsul, hæc proferendo:

S. Aug.

hom. 4. c. 27

80.

novit rectè vivere, qui rectè novit orare.

enim rectè & virtuosè vivere consistat in subjugandis illicitis carnis desiderijs, in contemnendis mundi illecebris & vanitatibus, in expugnandis diaboli tentationibus, animòque & animâ Christianæ pietatis feryore imbuendâ, omnia hæc ab inæstimabili virtute & efficacia orationis promanant. Hinc illud:

Si vis tentationes, & tribulationes superare, sis homo orationis: si vis pravas affectiones conculcare, sis homo orationis: si vis astutias Satanae cognoscere, ac ejus fallacias vitare, sis homo orationis: si vis carnis curam non agere in desiderijs, sis homo orationis: si vis vanas muscas cogitationum effugare, si vis animam tuam sanctis, & bonis cogitationibus, desiderijs, fervoribus, & devotionibus impinguare; cor tuum virili spiritu, & constanti proposito in Dei beneplacito stabilire, SIS HOMO ORATIONIS.

O præclarissimas orationis virtutes! quas pari encomio extollit S. Gregorius Nyssenus in hæc verba: Oratio est Virginitatis sigillum, viatoribus scutum, dormientium custos, vigilantium fiducia, ejusdem cum Angelis honoris conditio, presentium fructus, futurorum fruitio: & idem alicubi: Oratio est terrâ superior, igne ardentior, terribilis demonibus. Vnde tamen si gravis est nobis est nobis inimici tentatio, longè tamen gravior est illi oratio nostra.

II. Be-

Rectè orare est rectè vivere.

S. Bon. a. e. 37. de medit. vit.

Illis ingens virtus contra omnia vitia.

Orationis elogia. S. Greg. Nyss.

Idem serm. de S. Moyse.

S. Bern. serm. 3. in dedic. Ecclæ

Synod. Se-
nonen. An
no 1524.

II. Bene proinde in Senonen-
nodo dictum est: *Arma Clericorum
orationes & lacrymas, arma, quibus
stititur dæmoni, lacrymas, quibus
untur scelerum maculæ; arma, quibus
retorquentur omnia ignita tela nequitiarum
lacrymas, quibus carnalis concupiscentiæ
ignis opprimitur; arma, quibus
expugnatur infernus, lacrymas, quibus
perpetuæ ejusdem flammæ extinguitur.*
Et hæc sanè de causâ, non Religio-
sis duntaxat præcipitur, ut *semper habeat
spiritum in Deum elevatum, orientem in
ni loco, tempore & negotio; ne deus de-
catur, sine orationis frequentia, gestum
mam mortuam in corpore vivente.* Sed et
Clericis omni instantiâ commendat
à sanctissimo Antistite Carolo ita con-
stituente: *In omni imprimis sanctâ oratione
vos assidue exercete; tum in meditatione
tacitæque piæ orationis studio singulis diebus
certo temporis spatio, toto castissimi animi
sensu incumbite.* Et iterum: *Virtuè præcipue
rarias Sacerdotes quotidie aliquid temporis
destinent orationi mentali, & Synaxari
mini conscientiæ. Quæ, quemadmodum
xit, ita suo complevit exemplo, denique
vix abire diem patiebatur, quin tantum
licet Archi-Episcopatus amplissimi mo-
le prægravatus, ternas sive quaternas
imò vergente ad occasum vitæ, octo in*

Oratio re-
commen-
data Reli-
giosis &
Clericis.
Climacus
c. 1.
S. Bonav.

Concil.
Mediol. 4.
in monit.

Constit. S.
Caroli c. 1.
Reg. 6.

S. Carolus
orationi
deditus.

regras horas, & non raro totas noctes orando & meditando insumperat.

III. Si modò ad alia tum Sanctissimorum Episcoporum, tum Sacerdotum, ac Religiosorum orationis frequentia & studio intensissimè deditorum exempla transire per tempus liceret, producerem tibi (etiam intermissis Sanctis Apostolis & priscis Anachoretis) Ioannem Alexandrinum, Bonifaciū Moguntinum, Martinum Turonensem, Servatiū Traiectensem; & ne ad remotissima transporter, Vdalricum Augustanum semper orare, aut pia legere solitum, & Conradum Constantiensem, sanctissimos Ecclesiarum Præsules, qui omnes orationi intensissimè dediti, mirisimis, è caelo visionibus & divinorum mysteriorum arcanis fuere illustrati, prout postremus Divus Conradus integrà nocte usque ad sequentem meridiem, in Sacello Beatissimæ Mariæ Virginis, nuncupatæ Einsidlensis, Ordinis S. P. Benedicti in Helveria, orationi intentus audire meruit (inaudito aliàs exemplo) & videre Iesum Christum de caelis in dictam Capellam descendere, Pontificali habitu indutum, solemnè Missæ Officiū celebrare, accinentibus Angelis, assistentibus Apostolorum

Alij SS. Episcopi orationis studiosi.

Conradus Episc. orationi intentus videt caelestia mysteria.

Prin-

Principe, & S. Ecclesia Doctoribus, Pistolam Sancto Stephano, Evangelicis, verò Divo Laurentio decantantibus, apparente supra Altare eius Augustissimâ Virgine Matre, ipsūque obsequio Sacellum consecrare iisdem, quibus illud facturus advenerat idem Sanctus Conradus, ceremonijs. Producerem quoque tam tibi PHILOTHEUM quam tibi MONOPHILE magnam piissimorum Sacerdotum, atque Religiosorum catervam, qui dies noctesque interdictum ab oratione spiritum non relaxabant, quantiscunque studiorum, atque aliarum occupationum negotijs attentissimi: sanè profundissimus ille Societatis Iesu Theologus Suarez refertur afferente, malle se omni suâ scientiâ & eruditione privari, quàm unicâ consuetudine suâ orationis mentalis horâ.

Dictum Patris Suarez de oratione

Fastidium orationis malum signum est.

IV. Cæteroqui, ut hanc partem animi, sive Ecclesiasticus, sive Regularis orationem fastidians, aut negligens pro infallibili veritate teneat, se magno obnoxium esse æternæ suæ salutis periculo; quemadmodum enim latentis in stomacho maligni humoris, aut mortalis infirmitatis manifestum indicium est, cibos nauseare, abhorrere, avertere, videri egerere etiam arte exquisitâ conditis, ita pro indubitato signo credendum, quod

animâ sive Religiosi, sive Clerici, imò & Laici orationem nauseantis latitare malignantem animi remissi, negligentis, dissoluti, ac non nisi ad laxitatis cupidinem, libertatis amorem, sensualitatis oblectamenta affecti, dispositionem ad mortale peccatum, & animæ mortem quantocyus præcipitentem. Hinc alter Mediolanensis Archi-Præsul: Væ, inquit, Religiose, & Væ tibi Sacerdos, tibi, si omisâ paulatim oratione, ac proinde cognitione tui, & officij, atque oneris tibi impositi, multitudo negotiorum, vel metra negligentia, te ad cor durum perducatur, quæ devotione (amplius) non incalescit, compunctione non scinditur, & seipsum non exhorret, quia nec se sentit, dum incipit sine sanctis & rationabilibus scrupulis vivere, neglectâ jam quasi penitus oratione. Sed nunc ad psalmodiæ præstantissimas laudes nos transferamus.

V. Sactosacta Iesu Christi Sponsa, & nostra Mater Ecclesia Militans ter optimè illas in cælis Angelorum & beatorum mentium Hierarchias æmulatura pro modulo suo, consuevit jam à primis incunabulis suorum natalium per suos fideles, maximè selectiores Ministros, statis temporum intervallis quâ privato Psalterij Davidici officio, quâ publico Psalmodiorum, hymnorumque cantu simul

S. Ambr.
l. 10. epist.
28.

S. Bern. &
de consid.

Vsus psal-
modiæ ab
Ecclesia in-
stitutus.

facio

rauco & alternativo beneficiorum De
memoriam commendare, laudesque re-
ferre. At summis omnino votis expo-
rāndum foret, virtutem & energiam
sensum, & latentia in Psalmis mystica
& documenta tam veteris, quam novi
fœderis, Patriarcharum & Prophe-
tarum omnium, insuper Apostolorum &
Evangelistarum, ex Sancti Spiritus in-
flatu dictata, omnibus saltem ad dictum
psalmodiarum officium obligatis, penitenti-
ri intelligentiâ cognita esse. O quanto
dein inflammâti spiritus devotione illud
persolverent! Ô quanto vocis ex impro-
ptoris fundo attractæ alacritatē illud de-
cantarent.

Psalmodiæ
encomia,
virtutes,
concreta.

Nicet.
tract. de
Psalm. bo-
no c. 1.

VI. Mirificus est sanctus Nicetius in
extollendo psalmodiæ encomio, ita de-
clamans; hîc variato carminum genere,
Poeticis phrasibus, elegantibusque me-
taphotis Deus ostenditur, ut timor, su-
mulacra ridentur, justitia ingeritur, impietas
tas prohibetur, misericordia laudatur, in-
credulitas abdicatur, veritas reperitur, in-
mendacia damnantur, dolus accipitur, in-
nocentia collaudatur, superbia deigitur, ho-
militas prædicatur, pax sequenda deprom-
tur. Hîc contra inimicos postulat
protectio, vindicta injuriarum promit-
titur, oppressi sublevantur, vacillantes

tes confirmantur inflantur frigidi, ex-
citantur pigri, totusque homo interior
renovatus, mirā suavitare perfunditur.

Hic, quod omnibus excellentius est, Chri- *Idem.*

si Sacramenta cantantur: generatio enim
ejus exprimitur, virtutes Domini referun-
tur, passio ejus veneranda depingitur, resur-
rectio gloriosa monstratur, rejectio plebis im-
pie, & gentium hereditas nominatur, ig-
neus Domini manifestatur adventus, terri-
bile de vivis, & mortuis judicium panditur,
Spiritus creantis emissio, & terræ renovatio
revelatur; post quæ erit in gloria sempiternum
justorum regnum, & peccatorum perenne sup-
plicium. Præterea habet hic infans, quod la-

Doctrina.

teat, puer, quid laudet, adolescens, quid cor-
rigat viam suam; juvenis, quid sequatur,
senior, quid precetur; discit hic fœmina pu-
beritiam, pupilli inveniunt Patrem, Viduæ
Advocatum, oppressi Iudicem, pauperes Pro-
visorem, advenæ Custodem, Reges, Iudicēs-
que audiunt, quid timeant.

VII. In psalmis invenitur, quod
consoletur tristes, quod temperet læ-
tos; quod humiliet superbos, quod
moneat, increpet, terreatque peccato-
res, ut aut minis, & pœnis coercéan-
tur, aut promissis invitentur ad cor-
rectionem: dum enim suaviter psalmus
auditur, cum delectatione animū pene-
trat, & remedium per pœnitentiā la-

D d

cry-

crymosam salubriter eis ingeritur. Vnde Dominus Deus per David servum suum confecit potionem, & omnibus omnino suscipientibus aptam medicinam, qua dulcis esset gustui per cantationem, & efficax ad curanda vulnera peccatorum per suam virtutem. Hæc & in illius sensum S. Nicetius Trevirensis Episcopus, qui ab utero matris (inauditum prodigio) rarus cum monachali corona prodiens, quasi jam ad monasticam psalmodiam inauguratus esset, precibuscum gantes de ejusdem bono, & vigiliis nocturnis tractatus edidit, non dudum in Gallia ex verustatum tenebris rursus in lucem vindicatos. Ex quibus intelliges, qualiter psalmi adeò potentes dicantur, ut etiam saxa illis respondent, id est, faxea peccatorum coram emolliantur, & ipsas etiam ex lapideo pectore, atque adamantino corde lacrymas cedere valeant uberrimas. Testis luculentus est S. Augustinus, quod se ita fateatur: *Quantum flevi in hincis & canticis, suave-sonantis Ecclesie vocibus commotus acriter! voces ille infudit auribus meis, & eliquabatur veritas in cor meum, & ex eâ astuabat quædam pietatis, ET CVRREBANT LACRYMÆ, ET BENE MIHI ERAT CANTATIONIBUS EIS.* Vnde idem vocat psalmodiam

S. Nicetius rarus ut Monachus nascitur.

Ex Menol. 5. Dec. & 6. Oct.

S. Ambr. in præf. ad Ps. & S. Basil. in expli. Psal. 1.

Illius cantus lacrymas dulces elicit.

S. Aug. l. 9. Conf. c. 6.

Primum incipientibus elementum, profi-
cientibus incrementum, perfectis stabile fir-
mamentum, opus Angelorum, exercitium cae-
lestium, spirituale thymiana.

In Prolog.
super ps.
tom. 2. p.
1.

VIII. Voluit autem Deus hoc psal-
terium quorumcunque Dei, & Eccle-
siae Ministrorum gratissimum suae Ma-
jestatis obsequium admirandis saepe
prodigijs testatum facere, ut tanto ad il-
lud eisdem redderet promptiores, quod
id sibi, Sanctisque suis acceptius esse,
demonstrabat. Stupendum illud, quod
& rarissimum: quando in vigilia as-
sumptae gloriosissimae Martyrum Regi-
nae quadraginta Cistercienses Monachi in
Hibernia, sub foedissimae Iezabelis Eli-
sabethae imperio sacrilega haereticorum
manu capitibus ad unum omnes trun-
cati (solo Cellerario tum casu absen-
te) ne tanta instans solemnitas suo de-
fraudaretur applausu, ipso reduce & in-
spectante, resonantibus quoque ultrò
campanis; humo se relevantes, & abscis-
sa capita iam coronis caelestibus insigni-
ta, corporibus truncis imposuere, &
in sua quisque sedilia euntes, cum pal-
mis in manibus, tam solemniter ritu, can-
tisque dulcedine vesperas decantarent,
ut non homines, sed meritissimos Angé-
los Cellerarius credisset eos esse, nisi
singulos Confratres suos cum obruti-

Monachi
occisi psal-
terium Vespere
ras.
Ex Menods
14. Aug.

caro Abbate de facie cognovisset :
que vidisset omnes sese (cantatis vesp-
ris) in pristinum locum , & statim
obitus triumphalis collocasse. Huic non
multum absimile, æquè vix aliàs obitu-
m recensetur in Vita B. Petri de Es-

Monachus
mortuus ju-
vat è sepul-
chro canta-
re: *Te De-
um lauda-
mus.*

Polland.

23. Mart.

n. 5.

gubio in Umbriâ, Ord. Eremitarum S.
Augustini, qui post suam mortem in
sepulturam Fratibus de nocte psalle-
tibus, hymnumque: *Te Deum laudamus*
incipientibus suavissimâ voce alternatim
canendo: *te Dominum confitemur*, antiphona
cunctis, totamque perlustrantibus Ec-
clesiam, sicubi tam dulciter respon-
dentem invenirent, aperto tandem se-
pulchri loco, repererunt dictum Be-
atum ore patulo, manibusque junctis,
ad cælum protensis, genuflexum, sub-
que ejusmodi corporis constitutione,
quasi tacitè illud psalmi ingeminante

*Psal. 133. In noctibus extollite manus vestras, & benedi-
cite Dominum, corpus ejus exinde in de-
centiorem locum translatum est.*

IX. PHILOTH. Sunt hæc stu-
penda defunctorum Religiosorum pro-
digia, sed his parùm inferiora referun-
tur in historijs Ecclesiasticis, de Sacro-
dotibus sævissimo Diocletiani ferro pro-

SS. Martyr.
Sacerdotes
occisi, psal-
lere auditi
sunt.

dotibus sævissimo Diocletiani ferro pro-
fide Christi trucidatis. Cùm enim in
ror impijssimi sanguisugæ selecti illi

quæque Ecclesiæ membra, & ea maximè, quæ fuerant ordinis Clericalis, absumpser, circa eorundem Reliquias & sepulturas stas semper horis, matutini, laudum, cæterarumque usque ad vesperras inclusivè, auditi fuere ijdem psalmodiæ cantus, quos illi in vivis, suis in Ecclesijs, vel quandoque in subterraneis cœmeteriorum Sacellis & Cryptis convenientes modulari consueverant. Quos & quales, putas THEOPHOBE, fuisse istos Choraulos? An beatissimos illorum Martyrum Manes? An Genios cælestes vicè occisorum supplentes?

THEOPHOB. Vtrumque si dixeris, rectè dixeris; nam & animæ illæ triumphanti in Ecclesiâ gloriosæ auditæ sunt cantare Deo *canticum novum*, ut *mon-tes resonarent laudationem*; & illi alati Musici multoties cælo delapsi, *psallentibus medios se immiscent, congaudentes de puritate alacriter psallentium*; ubique solliciti, *ne vel divina interrumpantur, vel hæc cælestia cantica commaculentur*. Aut ipsimet etiam absentium vices vocesque suppleverunt.

X. MONOPH. Sit interlocutioni venia, ad manus mihi est liber Italicus, *Prato fiorito* intitulatus: in quo non dudum sequentia legi; vidisse S. Bernardum, cælestes illos Ephebos in

*Apoc. 5. 9.
Isa. 44.
23.
S. Chrys.
in explic.
Ps. 137.*

*Prato fiorito divina
vij Essemp.
c. 19. es
semp. 1. c.
2.*

D d 3

Cho.

Choro cum singulis Fratribus stantes, atque psallentes ꝫ vidisse ad gloriosum Hymnum : TE DEVM LAUDA-

§. Bern. videt Angelos cum FF. psallentes.

MVS, aliam novam innumerabilem splendidissimorum Spirituã multitudinem de cælis descendere, incredibili acritate omnes Fratres animare, excitare, dæmones abigere, & qui devotius psalmodiam suam persolvebant, extraordinarios applausus apud eosdem exhibere. Vidisse insuper aliã vicem Angelos Custodes singulorum Fratrum vidisse, dico, illorum voces lectionum,

Angeli notant diversi modè verba psallentium.

recitationum, & cantus, in peculiaribus charta diligentissimè notare; ac perfectissimã devotione psallentium verba, & syllabas purissimo auro; minus devotorum argento; tepidorum, ac lenolentorum atramento; negligentium, & distractorum, vel aquã solã, vel totaliter nihil inscribere. Et ex post facto eundem ter Beatum Patrem, cum dictam visionem, quã annotatione Angelicarum differentiam mellifluis sermone convocatis FF. exposuisse.

Angeli & B. V. suppleant in choro vices absentium.

THEOPH. Praclarè ad rem nosceram; sed omnem superat admirationem, quòd tam Angeli, quã ipsam augustissima Angelorum Regina, sanctorum devotorum ex causã infirmitatis choro absentium vices obijisse legimus;

itur; ita enim in Monasterio Corbei-
ensi in Westphaliâ, durante multis sæ-
culis Religiosi instituti sanctitate, quo-
ries quis infirmitate detentus, chorum
frequentare impediabatur, Angelus ejus
perceptibili voce munus absentis sup-
plevit. Et alibi Beatissima Virgo Maria,
vidente innocentissimo Fratre Abundo,
splendidiſſimo inducta cucullo, psallenti-
bus in choro se inseruit, itidem psal-
lendo, & pro eodem suo devotissimo
cliente psalmos intonando.

*Ex Menol.
Benedict.
19. Martij*

XI. His ultra non est quod addam
ad psalmodiæ commendationem. Est
tamén, quò sacratissimum inprimis cœ-
tum Clericorum omnium, horis aut
privatim recitandis, aut publicè psallen-
dis obligatorum alloquar: Scio opera tua &
sciam, & ministerium, & laborem & pati-
entiam; scio nobilissimi DD. Canonici
vestras multiplices, gravesque Chori oc-
cupationes in dicendis & canendis tot
vivorum & mortuorum Officijs, quæ
vos maximâ totius matutini temporis
parte occupant; rursumque ad pome-
ridianas Vigilias & Vesperas compel-
lunt, scio in his patientiam vestram &
laborem vestrû. Scio, vigilantissimi ani-
marum Pastores, sollicitudines, curas,
& irremissibiles vestras pro ovium com-
mularum salute defatigationes: Sed ha-

*Apoc. 3. r.
segg.*

*Sacerdo-
rum occu-
pationes in
templo as-
sidue.*

Ibid.

beo adversum vos circa diviniissimi istius
 cy psalmodici quotidianum pensum hec pauca
 non enim invenio opera vestra plena coram
 Deo; si nimirum unica vel selqui hora
 persolvendi officij, & suavissimi
 cum supremâ Dei Majestate colloquij
 & concertationis Archangelicæ, aliquid
 videretur gravis, onerosa, mole-
 sta & nimis diuturna; quibus tamen
 confabulationis inutilis, conversationis
 mundanæ, symposiorum, relaxationum
 quandoque satis dissolutarum commo-
 dium, tam fortasse jucundum, gratum
 amabile suave, & nimis breve appa-
 ret.

Fastidia
 psalmodiæ
 non recrea-
 tionum.

Nimiaz re-
 citandi ac-
 celeratio-
 nes.

XII. *Habeo adversum te*, inquit Ange-
 lus Apocalypticus, quisquis es sive Regu-
 larium, sive Clericorum, si horas
 psallendo, sive recitando tantis cum ac-
 celerationibus, versuum præcipitatis
 verborum conglomerationibus, muta-
 tionibus syllabarum, & vocum
 copationibus percurreres potius, quam
 ritè persolveres, quasi unicus tam An-
 gelici operis scopus esset, citò hinc
 Aut si inter eas oculis & animo quæ-
 versum voluntariè evagantibus ab-
 tus, sopitus mero, vel somno, aut (co-
 tra hæc) risu, confabulatione, vel ali-
 actionibus incompotentibus interrup-
 pendo, postmodum tumultuariè & pe-
 fur-

Interfabu-
 lationes.

functoriè transcurreres, cum tam crebro & probabili invaliditatis periculo, gravi Divini Numinis offensâ, & restitutionis emolumentorum beneficij obligatione. Hinc illa Clementis PP. V. in SS. Canonibus ad Venerabilem Clerum lamentatio. *Gravi turbatione movemur, quòd pleriq; Ecclesiarum Ministri modestiâ Ordinis Clericalis abjectâ, dum offerre Deo sacrificium laudis, fructum labiorum suorum in puritate conscientia, & animi devotione deberent, horas Canonicas dicere, seu psallere transcurrendo, syncopando, extranea quidem, & plerumq; vana, prophana, & inhonesta intermiscendo colloquia; tardè ad Chorum conveniendo; canes secum ducendo &c. ac quasi nihil prætendentes de Clericali militia in corona, vestibus, & tonsura, divina celebrare, aut eis interesse nimis indevotè præsumunt &c. Ex quibus Ecclesiasticum plerumq; perturbatur Officium in Divine Majestatis offensam, & adstantium scandalum populorum &c. Idèd sancimus, ut in Cathedralibus, Regularibus, & Collegiatis Ecclesijs horis debitis devotè psallatur. In alijs verbò convenienter, & debite celebretur, ac recitetur divinum diurnum, & nocturnum officium; si Dei & Apostolicae Sedis indignationem evitare voluerint.*

XIII. Hinc etiam illi S. Bernardi ad suos Religiosos gemitus: *Doleo, aliquos*

*Clement.
de celebr.
Miss. cap.
Gravi.*

*Gravis que
rela Cle-
mentis PP.
contra Sa-
cerdotes.*

3. Bern.
serm. 7.
super Can-
tic.

Querela
contra fom-
nolentos
in psallen-
do.

Nullum
meritum
inde votæ
psalmodiæ.

quos vestrum gravi in sacris vigilijs de-
mi somno, nec celi cives, qui psallentium
dignantur admisceri solent, revereri, in
presentia Principum velut mortuos apponere,
cum vestra ipsi alacritate permoti, vestro
teresse solemnij delectantur. Verum in
vestram desideriam quandoq; abominantes, cum
indignatione recedant, & incipiat unusquisque
vestrum eum gemitu dicere: Longe sepius
notos meos à me, posuerunt me abominatio-
nem sibi. Ecquid, existimatis, fructus
folatij, suavitatis internæ, gratia calo-
stis, meriti supernaturalis, ex tali in-
tento, vago, incomposito, accelerato,
& lurido vel psallendi, vel recitandi ob-
ficij ritu, enasciturum, nisi quantum Spi-
ritus Sancti dictamen per os Prophetæ
disposuit ejusmodi verbis: *Ponite curiam
vestra super vias vestras; seminastis multum
& intulistis parum: comedistis, & non estis
satiati, bibistis, & non estis inebriati, operastis
vos, & non estis calefacti, & qui metentes
congregavit, misit eas in saccutum perditionis,
hoc est; attendite & considerate, an
non ex toties iteratis Sacrificijs, preci-
bus, cantibus, psalmodijs & laudibus
divinis, ceu uberrimis seminibus, tor-
ribus, & botris meritorum gratia &
gloriæ, nihilominus & mellis & vin-
quia vestra sit sterilis & infœcunda*

non spiritus interni vivacitas tota exarscat, anima vestra omni caelestis suavitatis gustu & sapore (qui latet in pia masticatione & ruminacione psalmodum) sit penitus destituta, & (quod magis pertimescendum) omne impensum temporis, & laborum vestrorum lucrum perdat, imò & animae gravissimam subeat iacturam. Certè cuidam devoto Sacerdoti, attestante S. Vincentio Episcopo, ostensa fuit per revelationem innumerabilis multitudo animarum illorum Ecclesiasticorum in purgatorio gravissimos saccos igneos gestantium, plenos syllabis, versibusque psalmodum, quos vel ex malâ consuetudine synco-
pabant, vel non ritè, integrè atque devotè pronuciabant.

*Prato fiorè
to l. c. es-
temp. 11.*

*Gravis.
pœnæ pur-
gatorij in-
divotè psal-
mos persol-
ventium.*

XI V. Quapropter honoratissimi Sacerdotes, simul & Religiosissimi Claustrales, si sanctis Cœlitibus, Martyribus & Confessoribus, si Angelicis Spiritibus, Ipsi que ter Max. cœlorum Dominæ, psalmodiæ devotio tantæ semper curæ est, ac fuit, ut tot inauditis cœlestibus prodigijs legatur nobilitata, quid faciant terræ vermiculi, quid humiles cicadæ? Quantam de hoc superdivino Laudis Dei officio homines ex-
stimationem sibi imprimere oportet, ut psallendo non fatuè, inaniter & insipide
psal-

*Hortatio
ad psallendum sapi-
enter.*

*Quid sit
psallere sa-
pienter.*

Pfal. 46.8. *psallant, sed sapienter, hoc est, ut illi*
S. Carol. *us Carolus constituit ijs verbis: In Do-*
Const. c. 1. *nis officijs diligenter curent pronuntiationem*
Reg. 8. *integram, attentionem & reverentiam in*
interiorem, tum exteriorem. Aut, velut
Basiliius exponit: Si quis intellectum in
um intendat in verba singula psalmodie, sicut
gustus intentus est ad discretionem saporum
ciborum, iste complet, quod dictum est: Psal-
lite sapienter; imaginando nimirum sub
intermediam Archangelorum præsentiam,
ac stando cum reverentia & dignitate
S. Bern. *plina: ut vel choreas ducant cum angelis*
S. Chryso. *vel de divinis laudibus & amore cum illis*
in explic. *contendant.*
Pf. 137.

MEDITATIO XXVII

De eiusdem divinae laudis per
Psalmodyam excellentiâ, utilitate,
te, atque devotione.

Textus
Reg. c. 19.

Cum ad opus divinum assistimus, semper memores simus, quod ait Prophetâ: *Servite Domino in timore. Et iterum: Psallite sapienter. Et, in conspectu Angelorum psallam tibi.*

Isai. 63.

Prælud. Imaginare Majestatem Domini in cælo, in tabernaculo sanctissimi Sacramenti, sedentem in solio, & assistentem

assistentes Seraphinos clamantes alter ad alterum: Sanctus, Sanctus, Sanctus &c.

Punct. I. *Consid.* Psalmodiæ dignitatem. Nam 1. transformat homines in Angelorum similitudinem, qui coram cælorum Rege solemniter indefinenter agunt vigiliis, & promunt laudes cælestium cantionum, ac inter psallentes discurrunt velut inter consortes regni; nunc ascendentes, nunc descendentes ad offerendas Deo laudes ipsorum: 2. Illius delectationem: Est enim gratissima animarum tranquillitas, jucunda cordium serenitas, dulcis morientium consolatio, & honesta latantium compositio. 3. Illius magnam efficaciam: sicut demones fugat, celos aperit, Sanctos lætificat, Angelos in adiutorium invitat, & Deum ad miserendum provocat.

Psalmodiæ dignitas, delectatio, efficacia. B. Laur. *Infin. de disc. & perfect. Monach. c. 17.*

Blos. *in can. vit. spirit. c. 18.*

Idem ib.

A, a, a, Domine! nescio loqui, indignus sum tam Angelico officio, quia vir pollutus labijs ego sum: sed tu piissime munda cor meum, ac labia mea calculo ignito, ut dignè, & ferventer laudes tuas valeam annunciare.

Jerem. cap. 1. 2.

Punct. II. *Consid.* Psalmodiæ utilitates. 1. Si eam solam haberemus, posset nobis per omnem vitam sufficere ad omne spirituale exercitium, legendi, meditandi, Deum laudandi, & precandi. 2. Est thesaurus om-

Utilitas, fructus. Blos. *in prefat. madul. Psalmodiæ.*

omnia continens spectantia ad emendationem, purgationem, & illuminationem, sive animæ consolationem. Unde vocatur *turris, galea, gladius, medicina, alimentum, lux, solatium*, &c. Erigit fidem, spem, & charitatem, docet odium peccati, contemptum mundi, desiderium cæli, patientiam, sobrietatem, castitatem, paupertatem, obedientiam, fiduciam in Deum, conscientia tranquillitatem.

Magna hæc sunt, o anima mea, sed quæ utilitas in eis, si repetat affectus, distrahatur animus, evagentur lumina, dormitent oculi, tædium diurnitatis obrepat, & os in risum, aut lingua confabulationem solvatur? o si æstimares te de cælis à Deo semper respici, & quod ab Angelis præsentibus die notentur, & tuque Domino factori opera tua conciantur, quomodo cantando & comore id faceres?

Regul. c. 7. gr. 1.

Reg. c. 47.

Angeli docent modum psallendi.

Ex Laur. vent. Justin loc. cit.

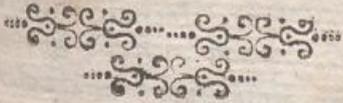
Punct. III. Confid. Ab Angelis doceri, quomodo psalmodia sit peragenda, his verbis: *Nos superi cives, & signa sancta intersamus chorus laudantium, & vent. Justin ultimusq; in laudibus psallentium, si tamen*
 1. distinctè. 2. Si attentè. 3. Si vigilanter. 4. Si ardenter. 5. Si concorditer. 6. Si humiliter.

dicantur. Tunc tanquam fideles Custodes comprimimus immundorum spirituum impetus, ubiq; alacres & festivi: O SI LICERET VOBIS NOS OSTENDERE, PRORSVS OMNIS TORPOR ABSCEDERET, OMNISQVE IGNAVIA FVGARETVR. *Econtra eas laudes abijcimus, quæ negligenter pronunciantur; indignamur oscitantes, tedious, tepidos, labijs quidem Regem nostrum honorantes, sed corde longius remoto, dum non invenimus, quid offeramus, nostram mox presentiam subtrahimus. Ecce hæc Angeli: examina te super omnes conditiones, & sic ora ad SS. Angelos.*

Indignantur contra luridè psallentes.

O fidelissimi Custodes nostri nolite elongari à nobis, nolite nos ponere vobis abominationem, sed excitate dormientes, & stimulate tardantes, removete tentationes, & adjuvate psallentes.

Vt purè, alacriter, concorditer, & solemniter semper in corde, ac jugiter ore Domino decantemus, servientes ei in timore, psallentes sapienter, & in conspectu Angelorum adoremus, & confiteamur Nomini Domini altissimi.

CON.

CONSIDERATIO I. ANTO
MERIDIANA.

De continuo Sanctorum PP. Oratio-
nis Mentalis & Vocalis stu-
dio.

Gerf. l. 1. c. 18. n. 2. **S**ancti Patres per diem laborabant, & no-
ctibus orationi diutina vacabant: quan-
quam laborando ab oratione mentali non
Ibid. n. 3. cessarent. Omne tempus utiliter expe-
debant: omnis hora ad vatum Divi
vis videbatur, & præ magna dulcedine con-
templationis, etiam oblivioni tradebatur ne-
cessitas corporalis refectionis. O quantum fa-
cit in principio omnium Religiosorum
devotio orationis!

CONSID. II.

De divinâ laude & necessitate cele-
stis auxiliij contra evagationes
inter psallendum.

Gerf. l. 3. c. 36. 1. **D**ominè hoc opus est perfecti vni-
quam ab actione celestium Laudum
animum relaxare: quoniam in
Ibid. c. 23. me vanæ cogitationes affligentes animam
5. & c. 8. meam: quomodo perfringam eas? clarissime
9. Tu, IESV bone, claritate interni luminis
cobibe evagationes multas, & vim facti-
entes elide tentationes, ut abundantia

Sacrificij
Missæ dig-
nitas, uti
litas.
B. Laur.
Justin.
serm. de
Corp. Chr.

vel suppeditata hominum necessi-
bus remedia, aut vitæ spiritualis ad-
menta, nullum prorsus sacræ Missæ ob-
latione dignius, nullum utilius, nullum
que divinæ Majestati acceptius: peccato
enim Deo tribuitur honor, Angelis
contubernium, exulibus cælum, Re-
gioni cultus, justitiæ debitum, nobis
sanctitati, obedientia legi, gentibus
des, lætitia mundo, credentibus gau-
dium, unitas populis, virtuti robur,
hominibus pax, spes laborantibus, et
pervenientibus gloria. Vnde illam præ-
sima mem. Urbanus VIII. in suo dis-
plomate ante novum Missale dig-
nitate tali præconio extollit. Si quid
rebus humanis, quod nobis superni cœli
in eos invidia caderet) invidere possent,
certè est sacrosanctum Missæ Sacrificium,
cujus beneficio fit, ut homines quidem in-
cipatione in terris possideant cælum, dum oc-
te oculos habent, & manibus contritum op-
sum cæli, terræque Conditorem. Vnde tan-
tò magis mortalibus est laborandum, ut hoc
tantum privilegium cultu, atque honore de-
bitò taceantur, caveantque Angelus negligenti-
væ osiores, qui sunt æmuli veneratissimi.

Infinita il-
lius virtus
ad expian-
da peccata.

II. Hoc porrò Sacrificium multo
ex capitibus absolutam quandam
spectivam sortitur infinitatem: re-
spectivam quidem ex diversis finibus

hæ institutionis à Christo Iesu factæ, in-
primis, ad expiationem omnium pecca-
torum totius mundi, quæ cum & nu-
mero & quantitate molis sint infinita
(ut supra perpendimus) Divinæ mise-
ricordiæ placuit, etiam infinitæ efficaci-
tatis antidotum præparare, ut par esset
morbo gravi medicina salutaris: Dein
offensa infinitæ Majestatis Dei procul-
dubio non requirebat ad sui placatio-
nem condignam, nisi sacrificium quod-
dam omnes omnium creaturarum pa-
rificas hostias & holocaustomata super-
excedens, cum cætera omnia intra
sæ finitatis limites se continentia, nul-
lam fuissent habiturâ parilitatem. Acce-
dit, quod, cum beneficia illius summæ
bonitatis mundo licet ingrâtissimo (ut
de naturalibus raceam) plenissimo co-
zucornu effusa pluraque sint in ordi-
ne supernaturali meritorum & gratiæ,
non ad ipsammet Dei filiationem, &
gloriæ hæreditatem creaturam rationa-
lem elevantiâ, quæ, obsecro, alia æter-
no Benefactori debebatur gratiarum a-
ctio, quam tale Sacrificium Laudis,
quod ex parte sacrificantis & sacrificati
absolutâ infinitate dignificaretur? Ultra
quod omnia omnium gentium à mundi
constitutione summo & infinito Numi-

Excedit
omnium vi-
ctimarum
efficaciâ.

Est condig-
na gratia-
rum actio
pro Dei be-
neficijs.

Et condig-
nus honor
summo
Deo debi-
tus.

ni, seu putato, seu vero oblata sacrificia
in id principaliter collimabant, ut cui
Numinis altissimæ Majestati, omni-
potentiæ, omniscientiæ, omnipræsentiæ &
immensitati condignus honor exhibere-
tur, & gloria, etiamsi innumerabiles
bestiæ agri & pecora campi fuissent quo-
tidie in hunc finem mactata, eum
hominum milliones in holocausta ob-
jecti, interempti, cremati, & sacrificio
ti, nihil adhuc condignitatis ad debi-
tū tam immensæ Majestati honorere-
sultare poterat; cum & insulæ quasi patris
exiguus, & cum animalibus omnes gen-
tes quasi stilla situlæ, aut quasi milium
& inane reputatæ sint ei, & nec Libe-
nus suffecisset ad succedendum. Co-
mentissimè ergo æterni Patris Sapien-
tia, ad deferendum & proferendum
Deo honorem, obsequium, subjec-
tionem & cultum suæ infinitæ dignitati
condignum & parem, hoc altissimum
sacrificij mysterium tam dicta respici-
va, quam mox dicendâ absolutâ & in-
trinsecâ excellentiæ infinitate præpa-
rans instituit, ac universo propagavit
orbe.

III. Attende modò, ô genus
Ætium Sacerdotum tam sæcularium, quam
Regularium, quos omnes hic jam con-
pello, & quotquot è Clericis, aut

fessis Religiosis ad ter millies sanctum
 Sacerdotium aspirant, advertite ani-
 mum ad excelsiorem adhuc vestri istius
 sacrificij, quod quotidie obire cogitatis,
 infinitatem, ut abinde & vestram mini-
 sterij, & gradus altitudinem ultra omnes
 Reges & Principes terræ, supra omnes
 Archangelorum & Seraphinorum cater-
 ras, ad usque æterni Patris omnipoten-
 tiam elevatam recognoscatis. Enim-
 vero dum vos hoc Sacrificium vestris
 manibus tractatis & offertis, non existi-
 mate (inquit aureum illud os) hæc ve-
 stre esse virtutis opera, sed manum Christi
 invisibiliter extensam; siquidem in ipsâ im-
 molationis hora ad Sacerdotis vocem
 celi aperiuntur, Angelorum agmina
 descendunt, summis ima sociantur, jun-
 guntur terrena cœlestibus, unumque ex in-
 visibilibus & visibilibus cõficitur. Quod-
 que omnem admirationem excedit, tota
 sanctissima Trinitas, Pater, Filius & Spi-
 ritus Sanctus ad omnes Sacerdotis sacri-
 ficantis actiones internas, atque exter-
 nas videlicet ad intentionem, affectus
 cordis, verborum consecrationis pro-
 motionem, motus manuum, & genufle-
 xiones concurrunt, non solum ut causa
 efficiens, sed cum Sacerdote & per Sa-
 cerdotem operatur, ut intimè præsens.

*S. Chryf.
 hom. 83.
 in Matth.*

*S. Greg. I.
 4. dial. c.
 37.*

*Ad quodli-
 bet Sacrifi-
 cium Missæ
 concurrunt
 SS. Trinitas*

*S. Aug. in
 Psalm.*

IV. Oculatos testes desideratis
 ipsum S. Chrysoſtomum produco, quem
 S. Nilus Abbas teſtatur, vidiffe cum de
 vina ſpectacula; vidit & ille, Cili-
 enſium gloria, Lauſanenſis Antifiteſ-
 nifacius adſtantes ſibi utrinque An-
 geli, miniſtrantes ad Aram, manum de-
 bilem iuvantes, extendentes, elevantes
 ac remoyentes. Idem, ac multo ante
 uſ conſpexit B. Gereon Hemmenrode-
 ſis Monachus, ſcilicet Chriſtum ipſum
 ſub Miſſæ Sacrificio apparentem in-
 tari, & ex vulneribus ſanguinem lani-
 roſeum in calicem Sacerdotis uberem
 diſtillantem. Sed nec illud prætermi-
 tendum, quod tam a Surio, quam alijs
 refertur de ſanctiſſimo Vdalrico Pre-
 ſule Auguſtano, cum non modo in di-
 nis pſalmodiæ laudibus ita exaſſiſſe,
 tam ipſe, quam alij ſecum pſallentes ce-
 leſtibus viſionibus ſæpe illuſtrarentur,
 fed etiam ſacris ad aram quotidie ſiſte-
 tanto cum devotionis ſenſu operam
 eſſe, ut aliquando in Sancto Palatii
 die multâ aſtante Clericorum caterva
 apparuerit dextera quædam ſuperna,
 quæ conjunctim cum Epifcopi cele-
 brantis dexterâ divina ſanctificare ſa-
 cramenta; dum autem Henricus Pre-
 byter Cantoris officio fungens, factum
 evulgaverat, ab humillimo Atriſtineo

*S. Nilus
 in epiſt. ad
 Anaſtaſ.
 Ex Menol.
 19. Febr.
 Angeli &
 Chriſtus aſ-
 ſiſtunt Sa-
 crificanti.*

*Ex Menol.
 1. Aug.*

*Sur. in
 Vit. 4.
 Jul.*

*S. Vdalri-
 cus inter
 pſallendum
 viſionibus
 illuſtratus.*

*Inter cele-
 brandum
 cæleſti ma-
 nu adjunctus.*

propter gravi oburgatione, & rubore
 suffusus est. Hæc quoad principalem
 sacrificantem, qui ipsemet Dei Filius con-
 comitanter cum Patre & Spiritu San-
 cto est.

Vanæ glo-
 riæ osor.

V. Quæro jam ex vobis, quoto in ordi-
 ne Sacerdotè ceu minùs Principalem tam
 ineffabilis Sacrificij Ministrum colloca-
 bimus? Qui ad Aram pro universo or-
 be Legatus intercedit, cui totus mun-
 dus concreditus est? Longè infra rem-
 erit, etiamsi eum & Regem, Regum-
 que superiorem dixerimus, quantò
 enim augustissima templa anteriora
 sunt superbis Regum palatijs, vene-
 rabiliora Sanctuaria amplissimis aulis,
 Altaria digniora profanis Tribuna-
 libus, solemniora Sacrificia strepito-
 sis judicijs, Sacratiora vestes Ecclesiæ
 Regum purpuris, nobiliores mitræ &
 baculi Pastorales, gemmatis coronis ac
 sceptris, tantò præstat Sacerdotalis dig-
 nitas, potestas, & Iurisdicctio, omnium
 simul Regum potentia, Majestati, Im-
 perio.

Sacerdos
 longè præ-
 cellit regi-
 am digni-
 tatem.

Quippe Regi commissa sunt cor-
 pora, Sacerdoti anima; Rex maculas cor-
 poris remittit, Sacerdos autem maculas pec-
 catorum; ille cogit, hic exhortatur; ille ne-
 cessitate, hic consilio: ille habet arma sensibi-
 lia, hic arma spiritualia, ille bellum gerit
 cum hominibus, huic bellum est cum demo-
 nibus;

s. Chryf.
 hom. 4. de
 verb. Isaiæ
 Antitheses
 potestatis
 Sacerdota-
 lis, & re-
 giæ.

Ec 4

nibus;

nibus; ille reos etsi confessos & dolentes ad furcam condemnat, hic lætè etiam Majestatis divinæ fontes, peccantes, & confessos à culpâ & peccato supplicio & reatu æternæ damnationis liberat. Hinc meritò Sacerdotis Majestati Regis potentia in genua inclinatur, ad pedes advolvitur, simplici manu caput diademate coronatum submittit, à dextera sacram benedictionem exambit, à digitis unctionem, & consecrationis inagurationem recipit, quod excessivæ potestatis est, ab eisdem authoritatè & Jurisdictione vel dissolutionis, vel condemnationis sententiam exspectat.

Reges Sacerdotum sententijs subjeçti.

S. Ephrem Syrus.

PHILOTH. Omiraculum stupendum! ô potestas ineffabilis! ô tremendum Sacerdotij Ministerium, spirituale, sanctum, irreprehensibile, excedit omnem intellectum & orationem, & cogitationem, innum altitudinis dignitatis Sacerdotalis.

Præcellunt ordines Angelorum.

VI. Ea sentis, quæ & illuminosissimus Bernardus sensit, & præ admirationis excessu hujusmodi verbis deprecavit: O quantam dignitatem, quantam nobilitatem, quantumque donum contulit vobis Deus, ô Sacerdotes; prærogativam enim Ordinis vestri prætulit Deus omnibus Regibus & Imperatoribus terræ; præ-

S. Bern. in serm. ad frat.

ordinem vestrum omnibus ordinibus mundi, &
OMNI ANGELICÆ HIERARCHIÆ.

MONOPH. Iam non miror tan-
to perè, quòd alias cum magna admira-
tione legebam, & recenferi audiveram
de B. Francisco dicere solito, si vel cæli-
tem, vel Angelum cælo delapsum cum
Sacerdote itinerantes obvios haberet,
se primum reverentiæ osculum exhibi-
turum homini Sacerdoti, quam Sancto,
vel Angelo in cælis glorioso, plus illi se
debere significans, qui Christi vices in
terris ageret, quam Angelo, qui cum
Deo in æternâ beatitudine regnaret.

s. Bonav. in VII. c. 4.
S. Francis-
cus hono-
rat Sacerdo-
tes præ An-
gelis.

THEOPH. Æquissimum terre-
stris istius Cherubini iudicium, cui e-
nim Angelorum, aut Seraphinorum da-
tae sunt unquam claves regni cælorum,
potestas solvendi vel ligandi peccato,
dæmonum machinas destruendi, recu-
perandi amissam Dei gratiam, distri-
buendi Sanctissima Sacramenta, appro-
ximandi sinui Patris omnipotentis, au-
thoritate communicatâ evocandi ejus Fi-
lium, æqualem in divinitate, poten-
tiâ, immensitate? tollendi etiam qua-
sive sinu sanctissimæ Virginis Matris, ab-
dendi, subiiciendi & recondendi sub-
minutijs specierum panis & vini ad li-
bitum, & ad punctum ultimum soni-
tus

Potestas Sa-
cerdotalis
major An-
gelicâ.

S. Laur.
Justin.

tus quinque verborum Sacerdotis, ingenti paupertate, indigentia, impotentia, ignorantia, miseria, imò & omnimodâ quandoque indignitate laboratis? At quod nusquam datum est Angelis vel Archangelis, hoc homini Sacerdoti prerogativum est gratiæ, ut ad libitum ejus Verbum in carne in altaris mensâ verissime reperiat: illud manibus tractet, populo tribuat, in seipso suscipiat.

Incarnatio
Verbi Divini
vi 5.
verborum.

S. Bern. 20.
I. conc. 61.
D. I. c. 12.

VII. Quâ verò etiam verborum energiâ exprimi poterit, quòd, ut a divinus ille Gregorius, in Sacerdotum manibus velut in utero Virginis filius Dei incarnatur: Nolo equidem Rhetoricis ad hoc ineffabile mysterium declarandum, uti figuris, dicam tamen, quod in re ipsa est. Potuit illa gratiosissima Virgo delitescens in sinu æterni Patris increatum Verbum potentiâ vocis suæ abstrahere, in immaculatû sui uteri conclave, prius tamen mente, quam ventre, idque ex virtute Altissimi obumbrante Spiritu Sancto his quinque verbis: *Fiat mihi secundum verbum tuum*; quod ut fieret, ut foemina conciperet & pareret Deum, oportuit foeminâ elevari ad æqualitatem divinam per quandam quasi infinitatem charismatum. Quis ergò dubitet, quòd dum Sacerdos Verbum jam incarnatum de dexterâ Patris evocans, intentione

pr̄is, quā formā ex Patris omnipo-
tentia, Spiritu Sancto qualificante, alijs
illis quinque verbis: *Hoc est enim Corpus
meum*, in Altari consecrando, quasi par-
turit, oportere, hominem, ad quandam
elevari potentiaē infinitatem? ut quem-
admodum Deus per omnem potentiam,
majorem maternitatem Dei maternita-
te facere non potest, ita neque de ab-
solutā potentia individuum, aut speciem
Sacerdotij Sacerdotio Dei nobiliorem
efficere queat.

Incarpatio
& Consecra-
tio sunt po-
tentiaē infi-
nitae.

VIII. MONOPH. Vnum in
hoc incomprehensibili ministerio Sacer-
dotali, seu Sacramentali mysterio magis
admiror, quod immensum Dei Ver-
bum in immaculatā Virginalis uteri
membrana tantā quidē potuit abbrevia-
tione contrahi, ut unius apiculæ quan-
tatem in sua conceptione non excede-
ret, ut apud Theologos legi, at jam
in plenitudine & perfecti Viri staturā,
totus quantus per potestatem Sacerdo-
tis sub miculā tenuissimā, & vix visi-
bili recondi possit.

Immensita-
tis Filij Dei
in Incarnat.
& Consecra-
tio est sub
minimā
forma.

PHILOTH. Hoc quidem, quod
affers MONOPHILE, prodigium
est, sed omnipotentiaē Dei ad talia pa-
tranda elevanti Sacerdotem, conforme;
illud autem divinae dignationis & hu-
miliationis prodigium celi ambitu ma-
jus

Christus in
utero puris-
simæ Vir-
ginis.

Idem in
manibus &
corde sa-
cerdotis.

jus est, quòd quidem divinissima Vir-
ginis proles in ejus utero tanquam in
mundissimâ Deitatis aulâ, & omnium
virtutum gemmis micante trichino de-
hitescere suas delicias reputarit, sed
quòd non horreat, in manus meas heu
quam sæpe immundas, labia polluta,
linguam coinquinatam, orisque & cor-
dis penetrabile innumerabilibus maculis
contaminatum è cælo delabi, & dam-
a suæ purissimæ matris sanguine & la-
cte nutritus maternam substantiam in
suam convertit, hic Sacerdotem pro-
prio suo sanguine nutrire, & sumentis
substantiam in suscepi transmutare dig-
netur, hoc, dico, dignationis & humilia-
tionis divinæ prodigium omnem exce-
dit creatæ intelligentiæ capaciter, ut
non plus ultra.

IX. THEOPH. Metam vos sub-
limitatis Sacerdotij attigisse creditis per
recensita, sed altior restat vobis eme-
tiendus apex, usque ad æternam & in-
narrabilem cælestis Patris essentialè po-
tentiam, Verbi sui increati generatam.
Etenim si Verbum Divinum à Patre suam
intelligendo & comprehendendo Na-
turam concipitur, & ad intra loquen-
do Filius generatur, atque ex amore
reciproco Patris & Filij spiratur quo-
que Spiritus Sanctus, unus Deus in una
sub.

substantiâ, hîc pariter in divino Sacri-
 ficio à Sacerdote suam quidem naturæ
 indignitatem intelligente, at non mi-
 nus recognoscente in se divinæ eleva-
 tionis dignationem, intentione mentis
 & verborum formâ concipitur, & qua-
 si ex ore gignitur super Altare Verbum
 Incarnatum; & quia Verbum hoc quâ
 Deus, ejusdem indivisibilis est substan-
 tiæ cum Patre & Spiritu Sancto, hinc
 vi Sacerdotalium verborum adest in
 ejus manibus unus Christus, unus Deus
 & homo, & per concomitantiam cum
 Christo etiam Pater & Spiritus San-
 ctus. Semel locutus est omnipotens Pa-
 ter *ad intra* suum ineffabile Verbum,
 sine strepitu verborum, multifariè verò,
 multisque modis *ad extra*, creaturas di-
 versas producendo, easque conservan-
 do; sic loquitur tacitè apud semetipsum
 in consecratione Sacerdos, & per pro-
 lati consecrati istius verbi efficaciam,
 quibuslibet alijs creaturis loquitur, &
 benedicuntur; elementis, & expurgan-
 tur, justis, & sanctificantur, peccatori-
 bus, & convertuntur; infantibus natis,
 & ab originali mundantur, moribun-
 dis, & in pace dimittuntur, loquitur An-
 gelis, & ad consecrationem accurrunt,
 loquitur dæmonibus, & velut fulmine
 tacti diffugiunt, loquitur Deo, & offen-
 sus placatur.

Parallela
 potentia
 generati-
 va æterni
 Patris.

Cum pote-
 state conse-
 crativa Sa-
 cerdotis.

Efficacia
 verborum
 Sacerdotis
 ad omnes
 creaturas.

X. Non

Vox æterni Patris de suo Filio.
S. Leo PP. hom. de Transfig. Dom.

Vox Sacerdotis de Christo in altari præfente.

X. Non possum hîc præterire dulcissimum illud cælestis Patris de suo Filio in Thaboræi montis cacumine à se intelligibili voce editum eloquium: *Hic est Filius meus dilectus*; quasi in eo infinitè complacendo diceret; sic meus est, ut illum à me non separet Deitas potestas non dividat, nec discernat Majestas: meus est non adoptione, sed paterno Iure, non aliunde creatus, sed ex me natus, non de diversâ substantiâ mihi factus comparabilis; sed de meâ essentia totus æqualis; cujus humilitate clarificor, prædicatione manifestor, & inseparabili cooperatione, omnia, quæ facio, operor. Taliter sanè replicare Sacerdotem cum intimo mentis suæ jubilo posse, citra dubium est, nimirum hunc quem in manibus teneo, sic Christus Deus & Dominus meus est, ut neque ejus me horreat dignitas, nec eum mea deformet indignitas, & nequaquam me sui repudiet Majestas: meus hic præfentis est non in significatione, sed re & veritate; non aliunde allatus, sed ex ore meo prolatus, non cum pane vel impetratus, prout garrunt moderni hæretici, sed ex pane in carnem veram & vivam transubstantiatus, manens totus in toto, & æqualiter totus in qualibet parte.

partē; cuius ego consecratione dignificor, cuius elevatione clarificor, & cuius indifferenti cooperatione per manum suam invisibiliter super manus meas extensam, omnia, quæ facio, operator in ipso, ex ipso, cum ipso, & per ipsum. Hæc sunt, quæ miretur orbis, veneretur terra, vereatur homo, tremiscant tartara, stupeat cælum, & ipsemet colat Seraphica Celsitudo. Hæc sunt altitudinis Sacerdotalis dona, quæ excedunt intellectum & orationem, omnemque cogitationem humanam, vel cælicam.

*S. Ephrem
Syr. lib. de
Sacerdo.*

XI. Quandoquidem ergo cunctos, qui Sacri Altaris suggestu eminent, tantum excellere oportet merito, quantum gradu, qualem ab eis integritatem exigemus? Considerate, inquit aurea Chrysostomi lingua, quo non oporteat esse puriores, atque ferventiores tali & fruantes, & ministrantes Sacrificio? quo solari radio non splendidiore manus, Christi carnem dividentes? Os, quod igne spiritus repletur, & lingua, quæ tremendo nimis sanguine rubescit? Cogitate, quali sitis insigniti honore, quali mensâ fruamini; Quod Angeli videntes horrescunt, neque liberè audent intueri propter emicantem inde splendorem, hoc vos tractatis, hoc dividitis, hoc pascimini, huic unimini, & facti estis unum

*Salvian.
l. 2. de Ec-
cle. Cath.*

*Puritas lin-
guæ & ma-
num re-
quisita in
Sacerd.
S. Ioan.
Chryf.
hom. 6.
ad pop.*

unum Christi corpus, & una caro. Nihil
itaque Iudas assistat: nullus Simon.

Perpendite, rogo, quantum atro-
sus proditorem indignamini, considerate
vos quoque sitis rei Corporis, & Sangui-
nis Christi. Enimvero si illius typum

Arcæ fœ-
deris incau-
tus aspectus
& tactus
vindictatus.

Arcam videlicet ligneam à Bethlamin
olim irreverentibus, vel incautis ocu-
culis aspectam, & ab Oza Sacerdote
temerè contactam tam diro subitaneæ
mortis supplicio Deus vindicavit, qua-
lis fiet in veritate ultio, si talis in
bra? Super Beatus quondam Eugenius

Menol. Be-
ned. 9.

Iul.

Cælestes vi-
siones su-
per dignè
celebran-
tes.

Ib. 28.

Iul.

pæ, dignissimi S. Bernardi discipuli, co-
put, dum sacris operabatur, conspu-
tus est divinus fulgor, & duæ specio-
sissima columbæ: B. Samsoni Moni-
cho, & Episcopo celebranti vilæ. San-
ctæ Angelicæ cohortes circumquaque affe-
tes, ministrantes, simulque sacram
Hostiam frangentes, nec non è parvuli-
mis illius manibus, & ore ignis fami-
læ, ac flammæ fulgurantes: quam ego
horribile foret, & quam invisibilem
caelo, Superis, & Angelis spectabilem,
circa indignè sacrificantem e: ultre de-
monum catervas? volitare circa caput,
seu humeris insidere non candidas ecce-
lo columbas, sed subsilientes Erebi co-
vos? atque expirare de ore, vel ma-
nibus non nisi sulphureas Bacchi, aut
Veneris faces?

Horrenda
est indigna
celebratio.

Horrenda
est indigna
celebratio.

XII. Nolite mirari, vel indignari & Sacerdotes Altissimi, Regum Reges, Angelorum Iudices, cives Sanctorum, domestici Dei, Seraphinorum Superiores, caelestis Reginae proceres, Numinis oratores, Divinae voluntatis interpretes, Organa & Oracula Spiritus Sancti, Arcanorum Dei Secretarij, & Divina in terris Numina: nolite, dico, sinistre intelligere, quod condecentem statui vestro animi & corporis puritatem & sanctitatem toties ingeminare & inelamare non desinam; hanc enim ipsam inelamat vestris Sacerdotalis animi honestatem; inelamat status vester Seraphicam puritatem; clamat professio, Religionis sanctitatem; clamat officium, Sanctitatis devotionem; clamat studium, Sacratissimorum mysteriorum contemplationem: puritatem, dico, inelamant venerandae oleo Sancto consecratae manus, Angelicis osculis dignissima manus, aureis regni caelorum clavibus exornatae manus. Clamant denique & sanctitatem inelamant vestram Sacrae Litterae, Sacri Canones, SS. PP. es, & Sanctus ille ex inflammato divinis radijs corde Augustinus hinc aureo charactere dignis verbis: O Sacerdotes! anima cujuslibet justi est sedes Dei, multo magis sedes, & templum vos esse debetis

Tituli Sacerdotum.

S. Hier.

Summa puritas requisita.

Hortatio S. Augustini ad puritatem Sacerdotal. S. Aug. serm. 37. ad Frat.

Ff mun-

mundum, & immaculatum: si beatus
 venter, qui novem mensibus Christum par-
 tavit, beata quoque debent esse corda
 in quibus hospitium quotidie eligit Deus.
 beata sunt ubera, quæ parvulus suxit,
 tum debet esse os, quod carnem ejus
 & sanguinem sugit. Carnes ergo
 timore ejus configite, & vobis diligenter
 prævidete, ne corpus, ne caro, ne lin-
 gua, nec manus, quæ quotidie intingun-
 tur in sanguine Christi, polluantur sanguine
 peccatorum.

Hortatio
 ad imple-
 dum mu-
 nus Sacer-
 dotale.

XIII. Recogitate per salutem ve-
 stram, ut si Dei estis ter maximi in ter-
 ris, sitis & ter optimi in populis, si Angeli
 Incarnati, Angelicos spiretis odores.
 Seraphini humani, non veneras
 carnales, sed Seraphicas ardere flammam.
 irradiate mundum splendore castitatis
 ut sol, condite insipidos hominum mo-
 res ut sal, sustentate Ecclesiam veluti
 bases, fulcite Dei domum cælestium
 nax, munite Orthodoxam Religionem
 ut turres, quæ verbo, quæ exemplo præ-
 ceptis sæcularibus ut Duces; ignorantes
 erudite tanquam Doctores, non vos
 incrassate, sed pascite animas ut boni
 pastores, & tanquam præpositi Eccle-
 siæ Navarchi sic navem dirigite, ut ab-
 stante Spiritûs Sancti aurâ per hujus

curipos salvi ad portum æternæ salutis perveniatis.

MEDITATIO XXVII.

De infinita excellentia Sacrificij Missæ.

Vbi que, credimus, divinam esse presentiam, maxime tamen cum ad opus divinum assistimus. Ergo consideremus, qualiter oporteat nos in conspectu Divinitatis, & Angelorum ejus esse.

Textus
Reg. c. 192

Prælid. Imaginare, te videre IESUM in ultima Cœna panem, & vinum in corpus suum consecrantem, & sanguinem; atque Apostolis, & omnibus consequenter Sacerdotibus dicentem: Hoc facite in meam commemorationem.

Luc. 22.
19.

Punct. 1. *Consid.* Hujus Sacrificij excellentiam. 1. ex parte rei oblata, qui æterni Patris per omnia æqualis, & consubstantialis Filius est, cum plenitudine suæ divinitatis, bonitatis, & misericordiæ, nec non sacratissima sua humanitate &c. 2. Ex parte modi sacrificandi, nam sicut in Cruce sacrificatus fuit semel cruentè, ita hic semper cruentè. 3. Ex parte finis hujus Sacrificij.

Sacrificij
Missæ 4.
excellentij 2

Ffz

crisi.

crificij, qui est passionis suæ memoriam gratiarum actio, laus, obsequium, & amor. 4. Ratione valoris, nam prodest ad impetrationem, meritum, satisfactionemque, tam efficaciter, ut ligatus in Cruce fufus.

O ad inventiones omnipotentis Dei! O excessus amoris! Quis caperet tantæ Majestatis in tantilla portione sublimitatem, nisi fides hoc doceret?

Marc. 9. 24. Credo Domine, credo, adjuva infortitudinem meam.

Punct. II. Confid. Eiusdem excellentiam ex parte principalis, & principalis Operantis, qui 1. est ipsemet **IESVS CHRISTVS S.**, unus Sacerdos. 2. Ipsa quoque sanctissima Trinitas, siquidem per Sacerdotem Patrem & Filium, & Spiritum S. operatur, concurrendo ad omnes actiones Sacerdotis internas, & externas; uti sunt, cogitationes, intentio, affectus, verborum consecrationis prolatio, genuflexiones, manuum motus, crucis efformationes &c. 3. Huic etiam actioni assistunt Angeli; nam in horâ consecrationis univ-
s. Aug. in Psal.

s. Chrys. l. de sacerdotio. versus locum Altaris Angelorum, & Seraphinorum choris cinctus est.

Quâ ergo reverentiâ oportebit huic Angelis ipsis tremendo mysterio interesse homines, ad quod cæli referantur

tur, supernæ virtutes moventur, Cherubim, & Seraphim Sanctus, sanctus concinunt, inferorum genua contremisunt? O Deus! O Anima mea! quin etiam expavescis?

Punct. III. *Confid.* Eiusdem Sacrificij dignitatem ex potestate secundarij Operantis, scilicet Sacerdotis, siquidem 1. vi verborum consecrationis habet Deum voci suæ obedientem, & præsentem, quomodo, quoties, & ubicunque vult. Dei Filium quasi de sinu Patris, & de utero Matris evocat, extrahit, manibus palpat, tractat, reponit, & includit pro libitu. 3. Sanguinem preciosissimum quasi ex latere Christi in calicem excipit, haurit, & bibit. 4. Tanquam plenipotentarius Minister dispensat populo in Sacramento omnia merita passionis Domini IESV, omnesque Deitatis divitias. 5. Regibus, & omni populo in terram prostratis, ipse solus stat coram Regum Rege, ut Mediator, Orator, Vicarius, Reconciliator, sacrificans, satisfaciens, merens, & impetrans. (Venerande Sacerdos; sedatim, ac serio trutina hoc summum punctum; & in affectus pios erumpe.)

Aliæ ex dignitate potestatis Sacerdotal.

O sublimitas dignitatis! quid est homo, ô Domine, quod vilem pulvis-

Ff 3 cu-

culum, & maximum peccatorem ob-
 yas super Cherubinos, Dei Gem-
 adæquas, Filij altissimi facis cooper-
 torem, æterno Patri in potestate con-
 jungis? Ah! quâ igitur non oportet
 tere puritate manus illas hæc Sacramen-
 ta quotidie tractantes? Os illud quo-
 tidie tremendo nimis sanguine Christi
 rubescens? (Examina te circa reveren-
 tiam, puritatem, & devotionem cele-
 brandi, sive communicandi, aut sacri-
 ficio Missæ præsentiter assistendi.)

O Seraphim, & Cherubim! aut
 late facies vestras præ mea maxima in-
 dignitate, irreverentia, & repugnanti-
 vel juvate, & incitate me ad imaginem
 dam mihi semper vivacissime vestras,
 & Numinis præsentiam, ut in confu-
 eta divinæ Majestatis, ac vestro ad hoc
 Sancta Sanctorum purissima tempo-
 mente merear introire.

CONSIDERATIO I. POM-
 RIDIANA.

*De infinita excellentia Sacrificij
 Missæ, & potestatis Sacra-
 mentalis.*

Id. l. 4. c.
 3. 1.

SI haberes Angelicam puritatem, & S. Jo-
 annis Baptiste sanctitatem, non esses hujus

us, hoc Sacramentum accipere, nec tracta- De eadem.
re. Non enim hoc debetur meritis hominum,
quod homo consecret, & tractet hoc Christi
Sacramentum, ut sumat in cibum panem
Angelorum. Attende igitur, & vide, cuius
ministerium tibi traditum est. Sacerdos fa-
ctus es, & ad celebrandum consecratus,
quod Angelis non est concessum. Vide, ut
reipsum irreprehensibilem exhibeas.

CONSID. II.

De mysterijs Habitûs in Sa-
cerdote celebrante.

Sacerdos sacris vestibus indutus, Christi vi-
ces gerit, ut Deum pro se, & pro om- Ib. n. 5.
ni populo humiliter roget. Habet ante se, & Sacerdotali
retro Dominicæ Crucis signum ad memoran- parament.
dam jugiter Christi Passionem. Ante se cru- mysteria.
cem in Casulâ gerit, ut propria peccata lu-
geat: post se, ut aliorum etiam commissa
per compassionem desleat, & se medium in-
ter Deum, & peccatorem constitutum esse
sciat. Ergo super omnia cum summa hu-
militate cordis, & supplici reverentia ad
hoc Sacramentum celebrandum oportet accedere.

CONSID. III.

De summa puritate in Sa-
cerdote requisita.

Ib. c. xi. 6. **Q**uam mundæ debent esse manus illæ
quam purum os! quam immaculatam
cor Sacerdotum, quibus datum est, Dominice
Majestatis verbis sacris consecrare, labijs
benedicere, manibus tenere, ore proprijs
mere, & cæteris ministrare. Ex ore Sa-
cerdotis nil nisi sanctum, nihil nisi honestum,
& utile procedere debet verbum, quod
tam sæpe Christi accipit Sacramentum. Oculi
ejus simplices, & pudici. Manus pe-
ræ, & in cælum elevate, quæ Crea-
torem cæli, & terræ solent con-
trectare.

Alia horta-
tio ad puri-
tatem Sa-
cerdot.

